

FAST EJECTED EVENTS, OBSERVED IN H_{α} AND, ASSOCIATED WITH THEM, CORONAL MASS EJECTIONS (CME) AND INTERPLANETARY SHOCKS

B. Rompolt, I.N. Garczynska
Astronomical Observatory of the Wroclaw University
Wroclaw, Poland

ABSTRACT. The regular observations of the fast ejected events (eruptive prominences, eruptive loops, sprays and surges) were carried out at Astronomical Observatory of the Wroclaw University by means of the Small H_{α} Coronograph in years 1978 - 1984. A number of bright material ejections have been observed. Some of them were associated with the coronal mass ejections (CME) and interplanetary shocks. Coronal mass ejections were photographed by satellites P78-1 and SMM. Shocks and their parameters were recorded by Helios-1 and Helios-2. The satellite data had been published before in some papers. As a result of the comparison of H_{α} and satellite data the conclusions are as follows: 1/ The time sequence of events shows that fast ejected mass events occurred earlier than SME, 2/ the maximum velocities of ejected mass events are smaller than the velocities of CME and interplanetary shocks, 3/ the velocities of CME are closer to the velocities of the shocks.

БЫСТРЫЕ ВЫБРОСНЫЕ ЯВЛЕНИЯ, НАБЛЮДАЕМЫЕ В Н-АЛЬФА, И СВЯЗАННЫЕ С НИМИ ТРАНЗИЕНТЫ И МЕЖПЛАНЕТАРНЫЕ УДАРНЫЕ ВОЛНЫ: В Астрономической Обсерватории Вроцлавского Университета в 1978 - 1984 годах проводились систематические наблюдения выбросных протуберанцев. Было зарегистрировано большое количество таких явлений, некоторые из них были связаны с транзиентами (CME) и межпланетными ударными волнами, зарегистрированными на космических аппаратах. Было сделано сравнение параметров выбросных протуберанцев с параметрами транзиентов и межпланетарных ударных волн.

RÝCHLE JAVY, POZOROVANÉ V H-ALFA A S NIMI SPOJENÉ KORONÁLNE EJEKCIE A MEDZIPLANETÁRNE RÁZOVÉ VLNY: Pravidelné pozorovania rýchlych javov (eruptívnych protuberancií, eruptívnych slučiek, protuberancií typu sprej a výtrysk) sa uskutočňujú na Astronomickom observatóriu Wroclavskej Univerzity od r. 1978 do r. 1984, pomocou malého H-alfa koronografu. Väčšie množstvo ejekcií hmoty

bolo pozorovaných. Niektoré z nich boli spojené s koronálnymi ejakciami hmoty a medziplanetárnymi rázovými vlnami. Koronálne ejakcie hmoty boli pozorované družicami P78-1 a SMM. Parametre medziplanetárných rázových vln boli merané Helios-om 1 a Helios-om 2. Družicové údaje sú prebraté z publikovaných prác. Z porovnania H-alfa a družicových údajov vyplynuli nasledovné výsledky: 1/ Časová sekvencia javov ukazuje, že rýchly jav sa vyskytol pred koronálnou ejakciou hmoty. 2/ Maximálna hodnota rýchlosti rýchlych javov je menšia ako rýchlosť koronálnych ejakcií hmoty a medziplanetárných rázových vln. 3/ Rýchlosti koronálnych ejakcií hmoty majú hodnoty blízke k rýchlostiam medziplanetárných rázových vln.

Table 1

Fast ejections observed in H_{α} at the Wrocław Astronomical Observatory during the time interval 1978 - 1984

N	Date	Start UT	End UT	Object	Loc.	Maximum observed height	Maximum observed velocity	Association
1	9.04.78	<u>0919</u>	<u>0940</u>	SPR	N38-E	73	290	
2	24.04.78	<u>0749</u>	<u>0800</u>	SPR	N25-E	53	160	X
3	11.07.78	<u>1102</u>	<u>1105</u>	SPR	N17-E	980	1350	II, IV, SSC, SID,
4	9.03.79	<u>1020</u>	<u>1035</u>	SPR	N16-E	115	900	II, SID, X, IV, Sh
5	10.04.79	<u>0709</u>	<u>0741</u>	BSL	N32-E	100	255	
6	10.04.79	<u>1030</u>	<u>1245</u>	EPL	N03-E	210	270	CME
7	11.04.79	<u>0836</u>	<u>0900</u>	SPR	N15-E	132	270	SID, X
8	6.05.79	<u>1035</u>	<u>1050</u>	SPR	S23-E	63	380	
9	7.05.79	<u>1350</u>	<u>1426</u>	EPL	N38-W	220		CME, Sh
10	8.05.79	<u>0810</u>	<u>1130</u>	EPL	S55-W	400	165	CME, Sh
11	16.05.79	<u>1038</u>	<u>1042</u>	SPR	N15-W	30	320	X
12	29.05.79	<u>1055</u>	<u>1105</u>	SPR	N10-E	215	335	SSC, SID, X
13	5.06.79	<u>1016</u>	<u>1218</u>	EPL	N09-E	110	170	
14	27.06.79	<u>1001</u>	<u>1023</u>	EPL	S16-E	150	210	
15	13.07.79	<u>0648</u>	<u>0924</u>	EPL	S18-W	205	82	CME
16	14.08.79	<u>1140</u>	<u>1216</u>	EPL	S32-E	230	285	CME, Sh, IV, X
17	17.08.79	<u>0920</u>	<u>0941</u>	SPR	N05-E	122	330	
18	13.09.79	<u>1035</u>	<u>1053</u>	SPR	N19-E	100	320	
19	10.10.79	<u>1117</u>	<u>1123</u>	SPR	S31-W	70	600	SID
20	13.04.80	<u>0902</u>	<u>0918</u>	SPR	N03-W	150	350	II, SSC, SID
21	15.04.80	<u>1050</u>	<u>1116</u>	EPL	S28-E	500	1370	CME
22	15.04.80	<u>1246</u>	<u>1304</u>	EPL	S29-E	325	650	
23	5.05.80	<u>0912</u>	<u>1058</u>	EPL	S23-W	530	280	SID, CME
24	7.05.80	<u>1011</u>	<u>1057</u>	EPL	S23-E	90	30	CME, Sh
25	11.05.80	<u>0909</u>	<u>1350</u>	EPL	N67-W	190	65	
26	16.05.80	<u>0859</u>	<u>0925</u>	SPR	N30-E	52	150	
27	16.05.80	<u>1127</u>	<u>1147</u>	BSL	N28-E	150	210	

Table 1 continued

28	23.05.80	<u>0636</u>	<u>1040</u>	EPL	N26-E	160	23	
29	8.06.80	<u>0815</u>	<u>0904</u>	EPL	S18-E	247	200	
30	13.06.80	0641	0650	EL	S15-W	107	222	
31	18.08.80	0953	<u>1224</u>	EPL	S34-E	600	295	CME
32	20.09.80	<u>0807</u>	<u>1112</u>	EPL	S40-W	400	250	Sh
33	17.11.80	1057	1140	EPL	N09-W	114	11	CME, Sh
34	25.02.81	1115	1353	EPL	N28-W	116	42	A streamer blowout
35	21.03.81	1124	1337	EPL	N40-E	140	11	CME
36	11.04.81	<u>0836</u>	<u>0945</u>	SPR	N06-W	45	150	SID
37	10.05.81	<u>1211</u>	<u>1234</u>	SPR	N03-E	125	145	Sh, SID, X, CME
38	22.05.81	0636	<u>0656</u>	SPR	N16-W	265	290	SID, X
39	6.09.81	0732	<u>0753</u>	EPL	N23-W	210	70	SID
40	8.07.82	0733	0807	SPR	N20-E	124	392	
41	9.07.82	0740	0759	SPR	N23-E	180	450	CME, Sh, SSC
42	10.07.82	<u>0800</u>	<u>0809</u>	SPR	N22-E	150	275	
43	10.07.82	<u>1145</u>	<u>1156</u>	SPR	N25-E	165	245	
44	16.09.82	<u>1010</u>	1027	EPL	S10-W	50	50	
45	28.09.82	<u>1015</u>	1038	EPL	N28-E	128	96	
46	6.11.82	<u>1057</u>	<u>1105</u>	EPL	S26-W	80	133	
47	24.08.84	0701	0750	BSL		16		
48	24.08.84	0941	1036	EPL		35		

Table 2
**Coronal mass ejections (CME) and interplanetary shocks (Sh) associated with fast ejections
of material observed at the Astronomical Observatory of Wrocław University**

No.	Date	C M E		S h o c k			V e l o c i t i e s				References, remarks
		First observation [UT]	Location	Date	Time [UT]	Location [AU] [deg]	V _{CME} [km s ⁻¹]	V _{ave} [km s ⁻¹]	V _{Sh} [km s ⁻¹]		
4	9.03.79			11.03.79 12.03.79	0320 0000	0.94 0.90	E69 E29	904 609	485 380		Helios I Helios II
6	10.04.79	0953	N15-E								
9	7.05.79	1522	N45-W	8.05.79	1800	0.33 0.29	E04 W81	480 430			Helios I Helios II
10	8.05.79	1028	S37(±22)-W	10.05.79	0439	0.70	W112	720	690		2,3,5 4
16	14.08.79	1307	S20-E					900			
20	13.04.80	>0910	N33-W					894			
21	15.04.80	<1159	S(20±8)-E					520			
23	5.05.80	1024	N19(±24)-W					33	270 ?		
24	7.05.80	<1626	S18(±12)-E					560			
31	18.08.80	1125	S23-E					225		~565 ?	1
33	17.11.80	1123	N10(±30)-W	18.11.80	1345	0.46	W115	665			
34	25.02.81	>0451	N30-W	28.02.81	0100	0.93	E99	630 ?			
37	10.05.81	1239	N05(±40)-E	11.05.81	0710	0.66	E95	1440	~1330		1
41	9.07.82	1252	N15(±65)-W	10.07.82	1258	0.40	W35	562	595		

REFERENCES

- Sheeley, N.R., Howard, R.A., Koomen, M.J., Michals, D.J., Schwenn, R.,
Muhlhäuser, K.H., Rosenbauer, H.: 1985, *J. Geophys. Res.* 90, 163
- Michels, D.J., Howard, R.A., Koomen, M.J., Sheeley, N.R., Rompolt, B.: 1980,
Symposium IAU No. 91, eds. M. Dryer and E. Tandberg-Hanssen, Dordrecht,
Reidel, 387
- Dryer, M., Pérez-de-Tejada, H., Taylor, H.A., Jr., Intriligator, D.S.,
Mihalov, J.D., Rompolt, B.: 1982, *J. Geophys. Res.* 87, 9035.
- Kane, S.R., Bird, M.K., Domingo, V., Gapper, G.R., Green, G., Hewish, A.,
Howard, R.A., Iwers, B., Jackson, B.V., Koren, U., Kunov, H., McGuire, R.,
E., Muller-Melin, R., Rompolt, B., Sanahuja, B., Sawant, H.S., Stewart, R.
T., von Roseninge, T., Wibberenz, G., Zlobec, P.: 1984, *STIP Symposium on
Solar/interplanetary Intervals* Maynooth, Ireland, 4-6 August 1982, eds. M.
A. Shea, D.F. Smart and S.M.P. McKenna-Lawlor, 175.
- Schwenn, R.: 1983, *Space Science Reviews* 34, 85.